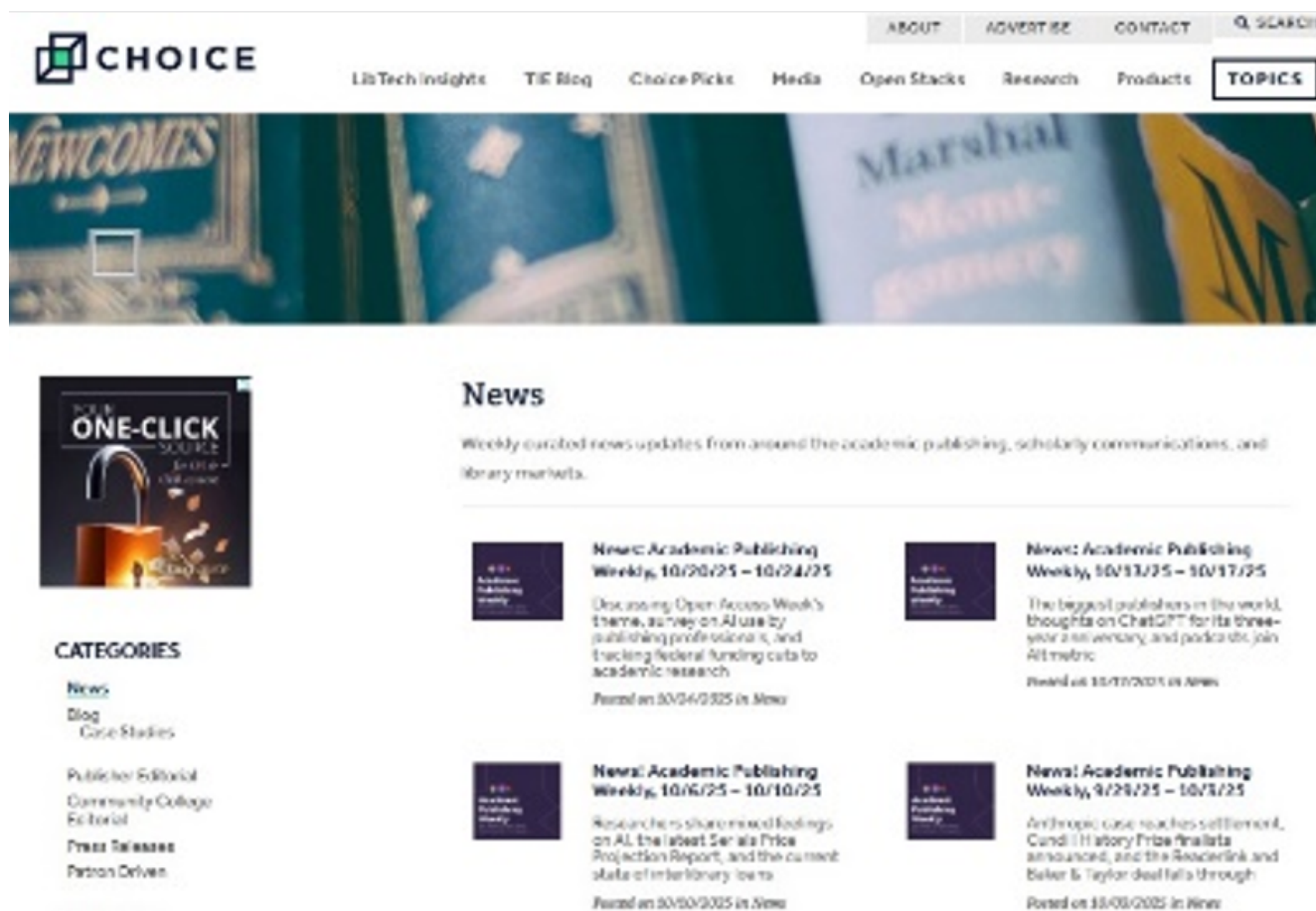

<https://nrat.ukrintei.ua/en/politychni-ryzyky-ta-ai-innovaciyi-novyny-akademichnogo-svitu/>

ПОЛІТИЧНІ РИЗИКИ ТА ШІ-ІННОВАЦІЇ: НОВИНИ АКАДЕМІЧНОГО СВІТУ

Експерти Choice відмічають посилення ризиків регуляторних обмежень в академічній сфері у контексті технологічних інновацій, що визначатимуть майбутнє відкритої науки.

Вони звертають увагу на загрози академічній свободі через нові вимоги до фінансування закладів вищої освіти у США, інтеграцію штучного інтелекту до академічної сфери, необхідність реформування видавничих моделей та удосконалення інструментів оцінювання впливу досліджень. Це посилює занепокоєння щодо збереження та розвитку етичної екосистеми, де дані та знання стають доступними, але вимагають балансу між інноваціями та доброчесністю. У США “пакт” для закладів вищої освіти (який регламентує федеральне фінансування в обмін на обмеження доступу для іноземних студентів та повернення стандартизованих тестів) було доповнено вимогами скорочення «провокативних» кафедр гуманітарних наук. Асоціація університетських видавництв сприйняла це як загрозу академічній свободі та гуманітаристиці. Новий рейтинг Publishers Weekly показав, що Thomson Reuters (з доходом 6,43 млрд дол. у 2024 році) посіла

перше місце, обійшовши постійного лідера – RELX Group (6,2 млрд дол.), а McGraw Hill знов увійшла до топ-10 видавців світу. Разом із тим, зафіксоване падіння доходів видавничої галузі на 2,1% – до 7,6 млрд дол. згідно звіту StatShot від Американської асоціації видавців. У контексті відкритого доступу це сигналізує про потребу в еволюції комерційних моделей для підтримки суспільної користі. Wiley повідомила про запуск платформи AI Gateway, яка інтегрує рецензовані статті з інструментами штучного інтелекту, такими як Claude від Anthropic (наразі працює бета-версія, створена з участі Sage та Американського товариства мікробіології). У підготовлених до третьої річниці ChatGPT аналітичні звіти від OpenAI, Harvard та Duke було досліджено 1,5 мільйони запитів користувачів до ChatGPT. За допомогою автоматизованих інструментів вивчались «патерни» запитів задля їхньої класифікації. З'ясовано, що близько 49% становили «запитання» (на кшталт «поясни»); біля 40% – «дії» (прохання згенерувати текст, план чи код, наприклад, «напиши чернетку статті» або «склади план експерименту»), 11% – особисті роздуми, пошук ідей для наукової роботи, особистих справ, навчання чи творчості. Отже, ChatGPT зазвичай використовують для написання текстів, планування досліджень чи пошуку знань – це ключові етапи академічної роботи (статті, есе, дисертації). Altmetric від Digital Science включила підкасти до джерел, які варті уваги (поряд із соцмережами та патентами), для більш точного відображення впливу досліджень. Такі інструменти посилюють видимість і FAIR-доступ до наукових даних. Ці жовтневі події ілюструють динаміку видавничої галузі та академічної сфери – від регуляторних ризиків, що обмежують свободу, до технологічних проривів, які розширюють доступ. Академічна спільнота може трансформувати виклики у можливості для етичної, відкритої науки, де ШІ слугує інструментом, а не бар'єром, а економічні моделі еволюціонують на користь суспільства.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/acgGK>

Фото: скріншот

#НРАТ_Усі_новини

#НРАТ_НауковіВидання_новини

#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_Бібліотекарям

2025-10-29

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів